

Şeker, gümrükler, vergi

Zannediliyor ki buraya yedi kuruşa şeker satan devletler, kendi memleketlerinde şekeri daha ucuz satıyorlar. Halbuki her memlekette şekerin satış fiyatı, bizdekinden fazla, bazı memleketlerde ise iki misli ziyadedir. Meselâ İtalyada şekerin kilosu 80 kuruştur. Şeker ihraç eden Çekoslovakya da bile fiyat bizdekinden fazladır. Şeker istatistik fiyatlarının tetkiki bunu gösterir. Bir de, Alpulu ve Uşak şeker fabrikalarını yaşatmak için hükûmetin gümrük resmini arttırdığı iddiası vardır. Bu iddia varit olamaz. Ziya, şeker her devlette en iyi bir vergi mahrecidir. Mutavassıt ailelerde bile ayda, nihayet 10—15 kilo şeker sarfolunur..

10-15 kilo şekerin satış fiyatı, bizim para ile 4 - 6 lira arasındadır. Ayda 4 - 6 lira biç bir ailenin bütçesini rahnedar etmez. Binaenaleyh, hükûmetle pek haklı olarak şekere doğrudan doğruya ve bilâ vasıta vergi tarhetmektedirler. Yerli fabrikalar gümrük bimaiesinden tamamile müstefit te değildiler. Her sene, istihsalâtından kiloda 8 kuruş istihlâk ödemektedirler. Devletler, şeker fabrikalarının hayatiyetini temin ile mükellef olduklarından vaziyete göre onları ya gümrük himayeleri le, yahut prim usullerile korumaktadırlar. Binaenaleyh yerli fabrikaları korumak için gümrük resmi arttırılıyor iddiası tamamen yanlışır.